בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קמ״ב ו פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים תשפ״ד

תְּפִלִּין

לֹא לְדַבֵּר בֵּין יָד לְרֹאשׁ!

* * *

פַּעַם בְּסִעֲדַת בַּר־מִצְוָה שֶׁל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, דִּבֵּר מו״ר שְׁלִיט״א שִׂיחָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מֵעִנְיַן הַחֲמְרָה שֶׁל דִּבּוּר בְּעֵת הַנָּחַת תְּפִלִּין – בֵּין תְּפִלִּין שֶׁל יָד לַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּכְמוֹ שֶׁנִּפְסָק בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח חַיִּים, סִימָן כה, סְעִיף ט): **״אָסוּר לְהַפְסִיק בְּדִבּוּר בֵּין תְּפִלָּה שֶׁל יָד לִתְפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ״.**

וְהִנֵּה מָצִינוּ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה גַּבֵּי יְצִיאָה לַמִּלְחָמָה שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כ, ח): **״וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל הָעָם וְאָמְרוּ מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ״**; אוֹמֵר רַשִׁ״י: ׳**הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב**. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, כְּמַשְׁמָעוֹ, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמֹד בְּקִשְׁרֵי הַמִּלְחָמָה וְלִרְאוֹת חֶרֶב שְׁלוּפָה, רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר, הַיָּרֵא מֵעֲבֵרוֹת שֶׁבְּיָדוֹ׳; וְאִיתָא בַּגְּמָרָא (סוֹטָה מד: מְנָחוֹת לו.): ״עֲבֵרוֹת שֶׁבְּיָדוֹ״ הַיְנוּ סָח בֵּין תְּפִלִּין שֶׁל יָד לִתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ.

וּמֵעַתָּה עָלֵינוּ לְהָבִין, מַדּוּעַ חָמְרַת הַדִּבּוּר בֵּין תְּפִלִּין שֶׁל יָד לְשֶׁל רֹאשׁ הִיא כָּל־כָּךְ חֲמוּרָה עַד שֶׁחוֹזְרִין עַל כָּךְ מֵעוֹרְכֵי הַמִּלְחָמָה? וְכִי אֵין עֲבֵרוֹת יוֹתֵר חֲמוּרוֹת מִזֶּה?...

אַךְ כָּל זֶה מֵחֲמַת שֶׁמְּנַח בָּזֶה לְמוּד עָצוּם וְנוֹרָא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לֶאֱחֹז בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

כָּל הַסּוֹד שֶׁל תְּפִלִּין הוּא כְּדֵי לַעֲקֹר מֵהָאָדָם אֶת הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁל ״כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה״ (דְּבָרִים ח, יז) – אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל בְּכֹחוֹ, וְיֵשׁ לוֹ ״יָדַיִם טוֹבוֹת״ וְכוּ׳, וּמִזֶּה נוֹבַעַת כָּל הַצְּלָחָתוֹ וְכוּ׳, אֲבָל בֶּאֱמֶת עָלָיו לָדַעַת שֶׁהַכֹּל בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: **כָּל הַכֹּחַ שֶׁיֵּשׁ לְךָ, כָּל הַהַצְלָחָה שֶׁלְּךָ, וְכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, דַּע לְךָ שֶׁהַכֹּל זוֹ מַתָּנָה גְּמוּרָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאַל תַּחְשֹׁב לְרֶגַע כְּאִלּוּ זֶה הַכֹּחַ שֶׁלְּךָ! חַס וְשָׁלוֹם!**

וְאֶת הַיְדִיעָה הַזֹּאת אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מֵהַתְּפִלִּין הַקְּדוֹשׁוֹת, וְלָכֵן קוֹשְׁרִין אֶת הַתְּפִלִּין עַל הַיָּד, לְהוֹרוֹת שֶׁאָדָם יִקַּח אֶת כָּל הַכֹּחַ שֶׁבְּיָדוֹ – וְיִקַּשֵּׁר אֶת זֶה אֶל אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ – אֶל הַתְּפִלִּין הַקְּדוֹשׁוֹת, הַיְנוּ שֶׁיֵּדַע הֵיטֵב שֶׁהַכֹּל בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא; זֶהוּ עִנְיַן **תְּפִלִּין שֶׁל יָד**. וְהַנָּחַת **תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ** מוֹרָה עַל הַמֹּחִין, דְּהַיְנוּ גִּלּוּי אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בִּבְחִינַת **״הַנְּשָׁמָה שֶׁבְּמֹחִי״** (נֶסַח ׳לְשֵׁם יִחוּד׳ לְהַנָּחַת תְּפִלִּין), כִּי שָׁם הוּא מִשְׁכַּן הַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא עִקַּר קְדֻשַּׁת הָאָדָם.

נִמְצָא אִפּוֹא, שֶׁתְּפִלִּין שֶׁל יָד רוֹמֵז לְעִנְיַן שֶׁאָדָם קוֹשֵׁר הֵיטֵב אֶת כָּל הַכֹּחוֹת שֶׁבְּיָדוֹ – אֶל אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַשְׂגָּחָתוֹ הַפְּרָטִי־פְּרָטִית, שֶׁלָּזֶה רוֹמֵז

הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַטְּהוֹרָה, לְזַכֵּךְ אֶצְלוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶת יְדִיעַת הָאֱמוּנָה.

וְעַל־כֵּן תֵּכֶף וּמִיָּד אַחַר תְּפִלִּין שֶׁל יָד - מַנִּיחִים תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, לְהוֹרוֹת עַל הָעִנְיָן הָאָמוּר: שֶׁאָדָם לוֹקֵחַ אֶת כָּל כֹּחוֹתָיו, כִּשְׁרוֹנוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו, וְקוֹשֵׁר אוֹתָם אֶל ה׳ יִתְבָּרַךְ, וְתֵכֶף וּמִיָּד מֵניחַ אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁבָּזֶה הוּא מְגַלֶּה שֶׁהֶחְדִּיר לְמֹחוֹ שֶׁכָּל הַכֹּחַ שֶׁלּוֹ - מַגִּיעַ מֵהַכֹּחַ הָאֱלֹקִי שֶׁבּוֹ, מֵהַנְּשָׁמָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנָּפַח בּוֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא זוֹכֶה לְכָל כֹּחוֹתָיו הָרוּחָנִיִּים וְהַגַּשְׁמִיִּים רַק מֵהַכֹּחַ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁמְּחַיֶּה, מְהַוֶּה וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ.

וְהִנֵּה, אָדָם שֶׁטָּח בֵּין תְּפִלִּין שֶׁל יָד לִתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, בָּזֶה הוּא עוֹשֶׂה הֶפְסֵק וְהֶפְרֵד בֵּין שְׁנֵי עִנְיָנִים גְּבוֹהִים אֵלּוּ - ׳תְּפִלִּין שֶׁל יָד׳ וּ׳תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ׳, וְאָמְנָם הוּא זָכָה לְהָנִיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְאָכֵן הוּא קָשַׁר בָּזֶה אֶת כֹּחוֹתָיו אֶל ה׳ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל הוּא לֹא זָכָה תֵּכֶף וּמִיָּד לְקַשֵּׁר אֶת זֶה לְמֹחוֹ, דְּהַיְנוּ שֶׁיְּחַדֵּר בּוֹ הֵיטֵב, נִמְצָא שֶׁבָּזֶה שֶׁהוּא סָח וְדָבָר - הוּא אֵינֶנּוּ זוֹכֶה לְקָנוֹת אֶת הַיְדִיעָה שֶׁכָּל הַכֹּחַ שֶׁלּוֹ בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהוּא לֹא מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ לֶאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶלָּא מַפְסִיק בֵּין שְׁנֵי עִנְיָנִים אֵלּוּ.

וּבָזֶה מוּבָן שַׁפִּיר חֻמְרַת הָעִנְיָן שֶׁל דִּבּוּר בֵּין תְּפִלִּין שֶׁל יָד לִתְפִלִּין רֹאשׁ, כִּי בְּוַדַּאי זֶה דָּבָר חָמוּר מְאֹד שֶׁאָדָם לֹא זוֹכֶה לָדַעַת וּלְהָבִין שֶׁכָּל הַכֹּחַ שֶׁלּוֹ בָּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְחוֹשֵׁב ״כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי״, חַס וְשָׁלוֹם, וּבְוַדַּאי שֶׁחוֹזְרִים עַל זֶה מֵעוֹרְכֵי הַמִּלְחָמָה, מַדּוּעַ? כִּי חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יַכְנִיס אֶת הָאֹרֶס שֶׁלּוֹ בַּאֲחֵרִים הַנִּמְצָאִים בַּמִּלְחָמָה, וְיַחְשְׁבוּ חָלִילָה שֶׁכָּל כֹּחָם הוּא מֵעֹצֶם - ״כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה״, וּבִכְדֵי שֶׁלֹּא יִגְרֹם גַּם לַאֲחֵרִים לַחֲשֹׁב כְּמוֹתוֹ - מְיָד מַחֲזִירִין אוֹתוֹ חֲזָרָה, שֶׁלֹּא יַכְנִיס אֶת הַטֻּמְאָה הַזֹּאת גַּם בַּאֲחֵרִים, שֶׁזֶּה פֵּרוּשׁ סוֹף הַפָּסוּק: ״וְלֹא יִמַּס אֶת לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ״ - שֶׁלֹּא יַכְנִיס בְּלִבָּם אֶת הַדֵּעוֹת הָעֲקוּמוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּלִבּוֹ.

וּבַמִּלָּה ׳יִמַּס׳ יֵשׁ אוֹתִיּוֹת ס״מ, כִּי זוֹהִי כָּל טָמְאַת הַסָּמֶ״ךְ־מֵם, לְהַפְרִיד חַס וְשָׁלוֹם אֶת הָאֱלֹקוּת מִן הָאָדָם, וְלִגְרֹם לוֹ שֶׁיַּחְשֹׁב שֶׁהַכֹּל בָּא מִכֹּחוֹ וְכוּ׳, אַךְ הַצַּדִּיקִים מַחְדִּירִים בָּנוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּמְלַמְּדִים אוֹתָנוּ אֶת סוֹד ׳תְּפִלִּין שֶׁל יָד׳ וּ׳תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ׳ יַחְדָּיו דַּיְקָא, הַיְנוּ לְקַשֵּׁר אֶת כָּל כֹּחַ הַיָּד אֶל הָרֹאשׁ - שֶׁזֶּה הַמֹּחִין, גִּלּוּי הָאֱמוּנָה, וְלֹא לְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶם כְּלָל וּכְלָל.

סִיֵּם מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שִׂיחָתוֹ הַנּוֹרָאָה וְאָמַר, שֶׁהַלִּמּוּד לְמַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה הוּא שֶׁאָדָם יַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ ׳אֱמוּנָה׳ - לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גָּמוּר, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו דְּבָרִים שֶׁנִּרְאִים הַהֶפֶךְ מֵרְצוֹנוֹ וְכוּ׳ - יְחַזֵּק עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַסּוֹד טָמוּן בְּתוֹךְ הַפָּסוּק הַזֶּה בְּעַצְמוֹ, כִּי כָּתוּב: ״מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ״, וְהַמִּלִּים ״הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ״ הֵן רָאשֵׁי־תֵּבוֹת שֵׁם הַוָּיָ״ה לְמַפְרֵעַ, וּבָזֶה טָמוּן הַלִּמּוּד הָאָמוּר, שֶׁצְּרִיכִין לְהַחְדִּיר הָאֱמוּנָה תָּמִיד, אֲפִלּוּ שֶׁנִּרְאִים דְּבָרִים הֲפוּכִים לְגַמְרֵי, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ שֶׁלֹּא כַּסֵּדֶר וְהֶפֶךְ רְצוֹנוֹ, יַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה חָזָק בֶּאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאִם יֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ - בְּוַדַּאי יִנָּצֵחַ כָּל הַמִּלְחָמוֹת, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לִהְיוֹת מֵאֵלּוּ הַחוֹזְרִים מֵעוֹרְכֵי הַמִּלְחָמָה, וּ״מִדָּה טוֹבָה מְרֻבָּה״ שֶׁיְּחַזֵּק גַּם אֶת אֲחֵרִים בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְיַאֲמֵץ לִבָּם לְקַשֵּׁר כָּל מַעֲשֶׂה יְדֵיהֶם לְכֹחַ הָאֱלֹקוּת שֶׁבָּהֶם, וַאֲזַי יִזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים, וְאַשְׁרֵי לוֹ לָנֶצַח!

***

לכל ענייני הגליון ולהשתתפות בהדפסת ספר "דרכי איש" חלק א': s0584563404@gmail.com

***

הגיליון יו"ל לע"נ אמיל בן אברהם ופאינה פרידה בת יעקב - בגן עדן תהא מנוחתם בזכות פעולותיהם הקדושות של צאצאיהם אשר הותירו אחריהם ברכה